

باسمه تعالی

شناسنامه‌ی علمی (CV) تفصیلی استاد علی اکبر رشاد

یک) مشخصات و مرتبه‌ی علمی

نام و نام خانوادگی	علی اکبر رشاد
تاریخ تولد	۱۳۳۵ شمسی
مرتبه‌ی علمی	(دانشگاهی) دانشیار (حوزوی) استاد خارج فقه و اصول
میزان تحصیلات	اجتهاد
رشته‌ی تحصیلی	فقه و اصول و فلسفه
سمت	۱. مؤسس و رئیس پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی ۲. عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی ۳. مؤسس و رئیس حوزه‌ی علمیه‌ی امام رضا(ع) ۴. رئیس شورای حوزه‌های علمیه‌ی استان تهران
محل اشتغال (تحقیق)	- پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی
محل اشتغال (تدریس)	- حوزه‌ی علمیه‌ی تهران
پست الکترونیک	rashad@iict.ac.ir

دو) تحصیلات

استاد علی اکبر رشاد، دانش‌آموخته‌ی حوزه‌های علمیه‌ی تهران و قم است؛ ایشان دوره‌ی مقدمات و سطح یک حوزه را طی سال‌های هزار و سیصد و چهل و شش خورشیدی تا سال چهل و نه خورشیدی، نزد حجج اسلام کمالی، محمدزاده‌ی مزینانی، علی افخمی (افخم‌رضایی) (ره)، آیت‌الله مجتهد زنجانی نجفی، آیت‌الله عبدالصمد خوبی در تهران فراگرفت. سپس برای ادامه‌ی تحصیل در تابستان سال یک‌هزار و سیصد و چهل و نه، به حوزه‌ی علمیه‌ی قم مهاجرت کرد و در مدرسه‌ی علمیه‌ی آیت‌الله العظمی گلپایگانی (ره) - که نخستین مرکز آموزشی تحت برنامه و به شیوه‌ی جدید حوزه‌ی قم قلمداد می‌شد - پذیرفته و مشغول به تحصیل شد.

ایشان پایه‌های سطح دو را نزد حضرات اساتید باکوبی، حاج حسن آقا تهرانی (ره)، مختار امینیان گیلانی، سید جواد احمدی طالقانی، اشتهااردی، محمودی اشتهااردی، و صلواتی اراکی در این مدرسه سپری کرد. همچنین در همین دوره در دروس تفسیر و عقاید اسلامی آیت‌الله شب‌زنده‌دار شیرازی، و دروس ادیان و فرق (یهودیت و مسیحیت، وهابیت و بهائیت) حجت‌الاسلام عبدالقائم شوشتری شرکت جست.

جناب آقای رشاد سطح سه حوزه را نزد حضرات آیات حاج شیخ علی‌پناه اشتهااردی (ره)، محسن حرم‌پناهی قمی (ره)، مرتضی

مقتدایی اصفهانی، مصطفی اعتمادی خواجه تبریزی، سیدابوالفضل موسوی تبریزی (ریحانی) (ره)، مرتضی بنی‌فضل (ره)، آقارسلول موسوی تهرانی، ستوده‌ی اراکی (ره)، قافی یزدی، سیدعلی محقق داماد و جعفر سبحانی تبریزی طی کرد. وی پس از اتمام سطوح سه‌گانه‌ی حوزه، مجموعاً افزون بر بیست و پنج سال در دروس خارج فقه و اصول حضرات آیات عظام وحید خراسانی، علی مشکینی، حسینعلی منتظری (در قم) و سید علی خامنه‌ای و مجتبی تهرانی (در تهران) شرکت جست. ایشان مقارن فراگیری فقه و اصول، سطوح مختلف فلسفه را نیز نزد اساتید و آیات دکتر احمد بهشتی، شهید مرتضی مطهری (ره)، محمد محمدی گیلانی، فراگرفت.

سه فعالیت های علمی

استاد رشاد، در سه دهه‌ی گذشته پیوسته به تدریس سطوح عالی‌ی فقه و اصول، فلسفه‌ی دین، فلسفه و عرفان در حوزه‌ی تهرانی، و فلسفه‌ی دین و کلام، تفسیر قرآن و منطق فهم دین، در دانشگاه‌های تهران و مشهد اشتغال داشته است. ایشان افزون بر سی جلد کتاب و پنجاه عنوان مقاله در زمینه‌های فلسفه، فلسفه‌ی دین، کلام، علوم و معارف قرآنی، اندیشه‌ی سیاسی، شعر و ادبیات، فقه، اصول، فلسفه‌ی اصول تألیف و منتشر نموده است.

جناب آقای رشاد مؤسس و رئیس پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی است، که از بزرگ‌ترین مراکز تحقیقاتی دینی و علمی غیردولتی ایران قلمداد می‌شود. پژوهشگاه دارای پنج پژوهشکده و پنج مؤسسه‌ی وابسته می‌باشد و مجموعاً مشتمل بر بیست گروه علمی در زمینه‌های فلسفه، معرفت‌شناسی، عرفان، قرآن پژوهی، فلسفه‌ی دین، کلام، منطق فهم دین؛ اخلاق، فقه و حقوق، سیاست، اقتصاد، مدیریت اسلامی؛ غرب‌شناسی، تاریخ و تمدن، فرهنگ پژوهی، انقلاب اسلامی، ادبیات اندیشه و... است. پژوهشگاه که به انگیزه‌ی پرداختن به مباحث فکری معاصر و اهتمام به نقد و نظریه‌پردازی در زمینه‌های پیشگفته، در بهار ۱۳۷۳ شمسی/۱۹۹۴ میلادی تأسیس شده است، علاوه بر انتشار افزون بر هشتصد اثر مکتوب از حاصل تحقیقات گروه‌های علمی خود؛ اکنون نه مجله‌ی علمی را با عنوان‌های «قبسات» (مجله‌ی تخصصی فلسفه‌ی دین/ دارای درجه‌ی علمی پژوهشی)، «ذهن» (مجله‌ی تخصصی معرفت‌شناسی)، «اقتصاد اسلامی» (دارای درجه‌ی علمی پژوهشی)، «حقوق اسلامی» (دارای درجه‌ی علمی پژوهشی) و «کتاب نقد» (مجله‌ی فکری و انتقادی) فصلنامه‌ی جهانی فلسفه‌ی دین (به زبان انگلیسی) و فصلنامه‌ی بین‌المللی قبسات در زمینه‌ی نظامات اجتماعی اسلام، به زبان عربی، ماهنامه‌ی زمانه (تاریخ و جامعه‌شناسی سیاسی ایران معاصر) و ماهنامه‌ی حاشیه (ویژه‌ی طلاب و فضایی جوان حوزه) منتشر می‌کند.

در ده سال اخیر، در پژوهشگاه، چهار دانشنامه تحت نظر استاد **رشاد** با عنوان‌های: ۱. دانشنامه‌ی امام علی (ع) (در سیزده جلد منتشر شده) ۲. دانشنامه‌ی قرآن‌شناسی (بیست و پنج مجلد، که شش جلد آن پایان پذیرفته) ۳. دانشنامه‌ی سیره‌ی نبوی (ص) (پانزده جلد، در حال تألیف است) ۴. دانشنامه‌ی فرهنگ فاطمی (س) (در شش جلد پایان پذیرفته است). تدوین شده و یا در حال تدوین است.

حجت‌الاسلام والمسلمین رشاد مؤسس و رئیس حوزه‌ی علمیه‌ی امام رضا (ع) در تهران است. حوزه‌ی امام رضا (ع) که متشکل از چهار مدرسه‌ی علمیه (رضائیه، ثامنیه، محمدیه، و مؤسسه‌ی آموزش عالی) می‌باشد، یک مجتمع حوزوی جامع همه‌ی پایه‌ها و سطوح آموزشی حوزوی و رشته‌های تخصصی (فلسفه، کلام، حقوق عمومی، حقوق خصوصی، جزا و...) است.

جناب آقای **رشاد** اکنون عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی، رئیس هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، رئیس شورای حوزه‌های علمیه استان تهران است و عضو شورای عالی الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت است؛ ایشان همچنین مؤسس انجمن جهانی فلسفه‌ی دین اسلامی و عضو مؤسس و رئیس انجمن علمی اصول فقه حوزه است.

استاد رشاد در سال هزار و سیصد و هشتاد و هشت از سوی جشنواره‌ی بین‌المللی فارابی به عنوان **نظریه‌پرداز برجسته** معرفی شد و به خاطر ارائه‌ی **نظریه‌ی ابتنا**، جوایز و تقدیرنامه‌هایی از سوی یونسکو، آی‌سسکو و ریاست جمهوری اسلامی و وزارت علوم ایران، به وی اعطا شد.

ایشان جهت ارائه‌ی مقاله و سخنرانی در کنفرانس‌ها و مجامع علمی و فلسفی، به کشورهای مختلف از جمله: آلمان، آمریکا، اتریش، اسپانیا، الجزایر، امارات، انگلستان، ایتالیا، بوسنی، پاکستان، ترکیه، تونس، روسیه، سریلانکا، سوئیس، سودان، سوریه، عراق، عربستان، فرانسه، قبرس، لبنان، واتیکان، هند، یونان و... سفر کرده است.

چهار) آثار

الف) کتاب‌ها:

۱. *الهیات فلسفی*: (دروس الهیات بالمعنی الأخص منظومه‌ی حکیم سبزواری) (منتشر نشده).
۲. *تقریرات بخشی از دروس فقه جهاد آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای*؛ (منتشر نشده).
۳. *تقریرات دروس اصول فقه* (مبحث الفاظ) آیت‌الله وحید خراسانی؛ (منتشر نشده).
۴. *تقریرات دروس فقه* (صلوة، ولایت فقیه، بخشی از مکاسب محرمه، ربا، خمس) آیت‌الله مجتبی‌ی تهرانی؛ (منتشر نشده).
۵. *تقریرات دروس فقه آیت‌الله حسینعلی منتظری*؛ (منتشر نشده).
۶. *تقریرات دوره‌ی کامل دروس اصول فقه آیت‌الله مجتبی‌ی تهرانی*؛ (منتشر نشده).
۷. *تلویحات* (سروده‌های استاد درباره‌ی امام خمینی)؛ مؤسسه‌ی تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)؛ ۱۳۸۸ ش.
۸. *تماشای جمال* (دیوان اشعار استاد)؛ مؤسسه انتشاراتی اطلاعات؛ چاپ اول: ۱۳۷۲ / چاپ سوم ۱۳۸۶.
۹. *حریت و مدارات* (اندیشه سیاسی)؛ مؤسسه‌ی امیرکبیر؛ چاپ اول: بهار ۱۳۸۶ / چاپ دوم ۱۳۹۰.
۱۰. *حوزه*؛ سه نگاه (مجموعه‌ی سخنرانی‌ها و گفت‌وگوها / منتشر نشده).
۱۱. *خسونت و مدارا*؛ کانون اندیشه‌ی جوان؛ چاپ اول: پاییز ۱۳۷۹ / چاپ دوم ۱۳۸۷.
۱۲. *دانشنامه‌ی امام علی ع* (سیزده جلد)؛ سرپرستی و ویراستاری علمی؛ پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی؛ چاپ اول: ۱۳۸۰ ش / ۲۰۰۱ م. چاپ چهارم: ۱۳۸۷ ش / ۲۰۰۸ م.
۱۳. *دانشنامه‌ی فرهنگ فاطمی (س)*؛ سرپرستی و ویراستاری علمی؛ پژوهشگاه (در شرف چاپ).
۱۴. *دانشنامه‌ی قرآن‌شناسی*؛ سرپرستی و ویراستاری علمی؛ (در دست تالیف).
۱۵. *دروس فلسفه‌ی اصول*؛ پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی؛ (در شرف چاپ).
۱۶. *دموکراسی قدسی*؛ (اندیشه و فلسفه‌ی سیاسی)؛ پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی؛ چاپ اول: بهار ۱۳۷۹ / چاپ دوم ۱۳۸۲.
۱۷. *دین‌پژوهی معاصر* (ارزیابی گفتمان‌های دینی سه‌گانه ایران)؛ پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی؛ چاپ اول: ۱۳۸۳ ش / چاپ سوم ۱۳۸۸.
۱۸. *دیوان امام خمینی* (نسخه‌ی اول)؛ سرپرستی تدوین و تهیه‌ی ملحقات؛ مؤسسه‌ی تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)؛ چاپ اول: خرداد ۱۳۷۲ / چاپ‌های مکرر.
۱۹. *دیوان امام خمینی* (نسخه‌ی دوم)؛ مقدمه، اضافات و تعلیقات؛ مؤسسه‌ی چاپ و نشر عروج؛ بهار ۱۳۷۷ ش / ۱۹۹۸ م.
۲۰. *ساقه‌های سبز قنوت* (شعر نماز و نیایش)؛ مؤسسه‌ی اطلاعات؛ چاپ اول: ۱۳۷۴ ش / ۱۹۹۵ م.

۲۱. سنن حاکم بر تاریخ از منظر قرآن؛ تهران؛ چاپ اول: ۱۳۶۵ ش / ۱۹۸۶ م.
۲۲. سوگنامه‌ی ۱؛ سرپرستی گزینش و تدوین؛ مؤسسه‌ی تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)؛ چاپ اول: بهار ۱۳۶۹ ش / ۱۹۹۰ م.
۲۳. شریعه‌ی خرد (تدوین با همکاری دیگران)؛ پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی؛ چاپ اول، تابستان ۱۳۷۶ ش / ۱۹۹۷ م.
۲۴. شور اشراق (مجموعه‌ی مقالات در زمینه‌ی شعر و ادب)؛ حوزه‌ی هنری؛ چاپ اول: ۱۳۷۶ ش / ۱۹۹۷ م.
۲۵. شهود و شیدا/یی: (تأملاتی در باب هنر)؛ مؤسسه‌ی اطلاعات؛ چاپ اول: ۱۳۷۵ ش / ۱۹۹۶ م.
۲۶. علم/انفس، جلد هشتم اسفار صدرالمآلهین محمد شیرازی؛ تحقیق، تصحیح انتقادی و مقدمه؛ بنیاد حکمت اسلامی صدرا؛ چاپ اول: ۱۳۸۲ ش / ۲۰۰۳ م.
۲۷. فلسفه‌ی اصول (ج ۱)؛ تصنیف؛ پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی؛ (در شرف چاپ).
۲۸. فلسفه‌ی دین؛ پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی؛ چاپ اول: ۱۳۸۳ ش / ۲۰۰۴ م / چاپ دوم ۸۵.
۲۹. گزیده‌ی اشعار؛ نیستان؛ چاپ اول: ۱۳۷۹ ش / ۱۹۹۸ م.
۳۰. گزیده‌ی غزل‌های حکیم فیاض لاهیجی؛ گزینش، تصحیح و مقدمه؛ مؤسسه‌ی امیرکبیر؛ چاپ اول: تابستان ۱۳۷۲ ش / ۱۹۹۳ م.
۳۱. مباحثه با جان هیک؛ سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی، چاپ اول، ۱۳۹۱.
۳۲. معراج سبز: (چهل حدیث نماز)؛ گزینش و ترجمه؛ چاپ و نشر ستاد اقامه‌ی نماز؛ تابستان ۱۳۷۲ ش / ۱۹۹۳ م و چاپ مکرر.
۳۳. معنا منهای معنا؛ پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی؛ چاپ اول: بهار ۱۳۸۸ ش / ۲۰۰۹ م.
۳۴. منطقی فهم دین: دیباچه‌واره‌ای بر روش‌شناسی اکتشاف گزاره‌ها و آموزه‌های دینی؛ تصنیف؛ پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی؛ چاپ اول ۱۳۸۹.
۳۵. میخانه‌ی عشق (شرح غزل عرفانی «چشم بیمار» امام خمینی «س»); تألیف؛ سازمان تبلیغات اسلامی؛ چاپ اول: ۱۳۶۸ ش / ۱۹۹۰ م.
۳۶. نظریه‌ی ابتنا؛ تألیف؛ هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی؛ چاپ اول ۱۳۸۹.

ب) نمونه‌ی مقالات:

۱. آزادی اهانت!؛ زمانه؛ شماره‌های ۴۱ و ۴۲
۲. آزادی؛ فصلنامه الهیات / دانشگاه آزاد؛ شماره یک زمستان ۸۲
۳. اجتهادگرایی و قرائت پذیرانگاری دین؛ بینش سبز؛ شماره ۶ و ۷ اردیبهشت و خرداد ۸۰
۴. اجتهادگرایی و قرائت‌پذیرانگاری؛ قیسات؛ ش ۴۹ پاییز ۸۷
۵. احیای دین و اصلاح دینداری؛ قیسات؛ شماره ۲۲ زمستان ۸۰
۶. اهداف و قواعد گفت و گوی دینی و تمدنی؛ ماهنامه‌ی ارتباط فرهنگی؛ مهر ۸۵
۷. بررسی انتقادی مبادی پژوهی اصولیون؛ کتاب نقد؛ (در دست چاپ)
۸. پلورالیزم دین و چالش معیار؛ مجله الوحده؛ ش ۲۷۳ شعبان ۱۴۲۵ ق. ۱۱/۹/۲۲
۹. تأثیر تصویر اسلامی انسان بر سامانه حیات سیاسی؛ نشریه گفتگو: الهدی؛ سال ۸۰
۱۰. حجب‌النور؛ کتاب نقد؛ ش ۳۵
۱۱. دانشنامه امام علی ع و آرمانها؛ قیسات؛ شماره ۱۹ بهار ۸۰
۱۲. درآمدی تأسیسی بر فلسفه‌ی اصول فقه؛ فصلنامه ذهن؛ ش ۴۳ پاییز ۱۳۸۹
۱۳. درباره‌ی بنیاد نخبگان؛ نشریه‌ی گفتگو؛ خرداد ماه ۸۴
۱۴. دیباچه‌ای بر منطق فهم دین؛ قیسات؛ بهار ۸۲
۱۵. دین و دموکراسی؛ قیسات؛ شماره ۲۰ و ۲۱ پاییز و زمستان ۸۰
۱۶. روش تفسیری ملاصدرا به روش عقلی و سپس تأویلی نزدیک است؛ دو هفته نامه‌ی رایحه؛ ش ۶۸ ۱۵ بهمن ۸۸
۱۷. سنت پژوهی؛ فقه و حقوق؛ ش ۳ زمستان ۸۳

۱۸. سیطره مجاز؛ کتاب نقد؛ ش ۴۷ شهریور ۸۸
۱۹. سیطره‌ی مجاز در ساحت هویت تاریخی؛ فصلنامه‌ی راهبرد فرهنگ؛ ش ۲ تابستان ۸۷
۲۰. ضرورت تأسیس فلسفه‌ی دین منطق کشف دین و فلسفه‌ی معرفت دینی؛ قیسات؛ ش ۳۸
۲۱. فرجام قدسی تاریخ؛ دیالوگ؛ ش ۳ - ۲۰۰۵
۲۲. فرجام قدسی تاریخ؛ قیسات؛ ش ۳۳ پاییز ۸۳
۲۳. فرهنگ پژوهی مقدم بر مهندسی فرهنگی؛ نشریه مهندسی فرهنگی؛ ۲۱ دی‌ماه ۸۵
۲۴. فطرت به مثابه دال دینی؛ قیسات؛ ش ۳۶
۲۵. فقه و چالشها کاستی‌ها و بایستگی‌های آن؛ کتاب نقد؛ ش ۳۳ زمستان ۸۳
۲۶. فلسفه‌ی مضاف؛ قیسات؛ ش ۳۹ و ۴۰ بهار و تابستان ۸۵
۲۷. فلسفه نو صدرائی؛ الفارابی؛ ش ۳ خرداد ۸۳
۲۸. فلسفه‌ی معرفت دینی؛ فصلنامه‌ی ذهن؛ ش ۴۰ زمستان ۱۳۸۸
۲۹. فلسفه‌ی فرج؛ کتاب نقد؛ شماره ۴ زمستان ۸۱
۳۰. قرائت‌پذیری؛ معرفت؛ آذر ۸۰
۳۱. گستره‌ی کارکرد و کاربرد عقل در تفهم و تحقق دین؛ فقه و حقوق؛ ش ۸
۳۲. گستره‌ی کارکرد و کاربرد عقل در تفهم و تحقق دین؛ الحکمه؛ ش یک زمستان ۸۶
۳۳. گفتمان متجدد دست‌آوردها آسیبها و چالشها؛ زمانه؛ شماره ۹ خرداد ۸۲
۳۴. مباحثه با جان هیک؛ قیسات؛ ش ۳۶ پاییز ۸۴
۳۵. مبادی دخیل در تکون و تطور معرفت دینی؛ فصلنامه‌ی قیسات؛ ش ۵۲ / سال چهاردهم
۳۶. مرز بین پرسش و شبهه؛ پرسمان؛ پیش شماره ۳ ۸۰/۸/۲۱
۳۷. معنا منهای معنا؛ کتاب نقد؛ ش ۴۶ بهار ۸۷
۳۸. معیار علم دینی؛ ذهن؛ ش ۳۳
۳۹. منزلت و موانع عدالت؛ الهدی؛ ش ۸۴
۴۰. منزلت و موانع عدالت؛ دیالوگ؛ ش ۲ زمستان ۸۳
۴۱. موانع نقد و نوآوری در حوزه‌ی دین پژوهی؛ کتاب نقد؛ شماره ۲۷ و ۲۶ بهار ۸۲
۴۲. موانع نواندیشی در دین پژوهی؛ مشکوة؛ تابستان ۸۳
۴۳. موانع نواندیشی دینی؛ قیسات؛ ش ۳۴ زمستان ۸۳
۴۴. موانع نواندیشی و نظریه‌پردازی؛ نشریه مردم‌سالاری؛ ۲۶ و ۸۴/۷/۲۱
۴۵. موانع و مشکلات همزیستی فرهنگی؛ دیالوگ؛ ش ۱ تابستان ۸۳
۴۶. مولانا و تکثرگرایی دینی؛ فصلنامه حکمت و فلسفه؛ سال اول ش اول
۴۷. نظریه‌ی ابتناء؛ فصلنامه‌ی قیسات؛ ش ۵۲ / سال چهاردهم
۴۸. نظریه‌ی ابتدای تکون معرفت دینی بر «تأثیر - تعامل» مبادی خمسه (تئوری اکتشاف دیالکتیک - دینامیکال دین)؛ قیسات؛ ش ۵۲ و ۵۳ دی‌ماه ۸۸
۴۹. نقد نظریه‌ی استاد معرفت در باب بطن و تأویل قرآن؛ کتاب نقد؛ ش ۳۵
۵۰. نقش و سهم فکر و فرهنگ دینی در توسعه؛ نمایه پژوهش؛ شماره ۷۰۸

پنج: آثار ترجمه شده

ردیف	عنوان اثر	زبان	نوع اثر
۱.	فلسفه دین	عربی	کتاب
۲.	دموکراسی قدسی	عربی	کتاب
۳.	فلسفه دین	انگلیسی	کتاب
۴.	دموکراسی قدسی	انگلیسی	کتاب
۵.	فلسفه دین	مالایا	کتاب
۶.	خشونت و مدارا	فرانسه	کتاب
۷.	دموکراسی قدسی	اسپانیایی	کتاب
۸.	فلسفه دین	ترکی آذربایجانی	کتاب
۹.	نقد پلورالیزم دینی جان‌هیک	انگلیسی	کتاب
۱۰.	ضرورت تأمین فلسفه دین، منطق اکتشاف دین و...	انگلیسی	مقاله
۱۱.	گستره کارکرد و کاربرد عقل در تفهم و تحقق دین	انگلیسی	مقاله
۱۲.	معنا منهای معنا	انگلیسی	مقاله
۱۳.	فلسفه معرفت دینی	انگلیسی	مقاله
۱۴.	آیا مولانا جلال‌الدین بلخی یک پلورالیست دینی است؟	انگلیسی	مقاله
۱۵.	دین و دموکراسی	عربی	مقاله
۱۶.	سنت پژوهی	عربی	مقاله
۱۷.	گستره کارکرد و کاربرد عقل در تفهم و تحقق دین	عربی	مقاله
۱۸.	مبانی مدارا	عربی	مقاله
۱۹.	فلسفه اصول	عربی	مقاله
۲۰.	نظریه ابتناء (۱)	عربی	مقاله
۲۱.	نظریه ابتناء (۲)	عربی	مقاله

شش: تحقیقات در دست اجرا و تحت هدایت

ردیف	عنوان تحقیق	توضیحات
۱	منطق فهم دین (مبانی و منطق اکتشاف گزاره‌ها و آموزه‌های دینی)	این تحقیق از سال ۱۳۷۸ هـ ش / ۱۹۹۹ م آغاز شده و درصدد طراحی و ارائه‌ی «منطق جامع فهم دین» براساس «نظریه‌ی ابتناء» است؛ این طرح مشتمل است بر: - مبانی و کلیات منطق اکتشاف دین، - روش‌شناسی استنباط عقاید دینی، - روش‌شناسی استنباط شریعت (احکام تکلیفی دینی)، - روش‌شناسی استنباط اخلاق (احکام تهذیبی دینی)، - روش‌شناسی استنباط علم دینی،

ردیف	عنوان تحقیق	توضیحات
۲	تفسیر موضوعی تخصصی	هدف این تحقیق - به صورت گروهی صورت می‌بندد - استنباط علوم انسانی از قرآن است.
۳	فلسفه‌ی اصول فقه	هدف این تحقیق طراحی و تدوین فلسفه‌ی علم اصول است.
۵	دانشنامه‌ی قرآن‌شناسی - بیست و پنج مجلد	در دست تألیف با همکاری جمعی از محققان
۷	دانشنامه‌ی نبوی - بیست مجلد	در دست تألیف با همکاری جمعی از محققان
۸	مجموعه اخلاق الهی	تدوین دروس اخلاقی آیت‌الله مجتبی‌ی تهرانی
۱۰	طرح اقتراح جهانی در باب فلسفه‌ی دین	ده پرسش فلسفی درباره‌ی فلسفه‌ی دین با دویت فیلسوف دین معاصر در میان نهاده شده پس از طبقه‌بندی و تحلیل این نظرات تدوین و به چهار زبان منتشر خواهد شد.
۱۱	فلسفه‌ی فرهنگ	هدف از این تحقیق طراحی و تدوین فلسفه‌ی فرهنگ است. جلد اول تحقیق در حال آماده‌سازی است.
	فلسفه‌ی علوم انسانی	هدف این تحقیق طراحی و تدوین فلسفه‌ی علوم انسانی است.

هشت) کرسی‌های علمی برگزار شده

۱	نظریه‌ی ابتناء (برساختگی) اکتشاف گزاره‌ها و آموزه‌های دینی بر مبنای پنجگانه	۱۳۸۸ شمسی / ۲۰۰۹ میلادی
---	---	-------------------------

هشت) کرسی‌های علمی در دست برگزاری

۱	نقد پلورالیسم دینی جان هیک
۲	سنت‌پژوهی (تعریف، طبقه‌بندی و روش‌شناسی سنت قولی و فعلی)
۳	فلسفه‌ی اصول فقه

نه) تدریس (طی سی سال گذشته)

۱	ادبیات عرب و منطق	چهار سال
۲	فقه و اصول (سطوح)	ده سال
۳	عرفان	چهار سال
۴	فلسفه‌ی دین	پنج سال
۵	فلسفه‌ی معرفت دینی	دو سال
۶	علوم قرآن	پنج سال
۷	فلسفه	ده سال
۸	خارج فقه و اصول	یازده سال - ادامه دارد
۹	فلسفه اصول فقه	سه سال - ادامه دارد

ده رساله‌ها و پایان‌نامه‌های هدایت‌شده

ردیف	عنوان	نام مرکز آموزشی	تاریخ دفاع
۱	انتظارات بشر از دین	مرکز رشته تخصصی کلام قم	۲۹/۲/۸۱/۲۰۰۲ م
۲	صفات و صلاحیت‌های مفسر	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	۱۲/۱۰/۸۱/۲۰۰۲ م
۳	فهم قرآن، ضوابط و روش‌های آن	دانشکده الهیات دانشگاه آزاد تهران	بهمن ۸۱ / ۲۰۰۳ م
۴	فهم دین در قرآن	دانشکده الهیات دانشگاه آزاد تهران	زمستان ۸۱ / ۲۰۰۲ م
۵	رهیافت عقلانی در فهم قرآن	دانشکده الهیات دانشگاه آزاد تهران	زمستان ۸۱ / ۲۰۰۲ م
۶	عهد ولایت از دیدگاه آیات و روایات	دانشکده الهیات دانشگاه آزاد تهران	۳/۷/۸۲/۲۰۰۳ م
۷	معرفت‌شناسی در کلام امام علی	دانشکده الهیات دانشگاه آزاد تهران	
۸	دین، فطرت و عالم ذر	دانشکده الهیات دانشگاه آزاد تهران	۶/۸/۸۳/۲۰۰۴ م
۹	معرفت دینی و معرفت علمی	مرکز مدیریت/ رشته تخصصی کلام	۶/۱۲/۸۳/۲۰۰۵ م
۱۰	جایگاه عقل در قرآن و احادیث	دانشکده الهیات دانشگاه آزاد تهران	۲۴/۱/۸۴/۲۰۰۵ م
۱۱	ذوبطون بودن قرآن	دانشکده الهیات دانشگاه آزاد تهران	۳۰/۶/۸۴/۲۰۰۵ م
۱۲	وحدانیت الفاظ و آموزه‌های قرآنی	دانشکده الهیات دانشگاه آزاد تهران	فروردین ۸۵ / ۲۰۰۶ م
۱۳	اصول تفکر سیاسی در قرآن	مرکز مدیریت حوزه قم	۱۸/۳/۸۵/۲۰۰۶ م
۱۴	رابطه فقه و کلام	مرکز مدیریت/ رشته تخصصی کلام	۲۶/۱۱/۸۵/۲۰۰۶ م
۱۵	ماهیت کلام جدید	مرکز مدیریت/ رشته تخصصی کلام	
۱۶	قرآن و عقل	دانشکده الهیات دانشگاه آزاد تهران	
۱۷	هدایت‌مآلی قرآن	دانشکده الهیات دانشگاه آزاد تهران	۱۹/۷/۸۵/۲۰۰۶ م
۱۸	نسبت وحی با سنت	دانشکده الهیات دانشگاه آزاد تهران	۲۶/۷/۸۵/۲۰۰۶ م
۱۹	مبانی کلامی فهم دین	مرکز مدیریت/ رشته تخصصی کلام	۱۵/۱۲/۸۶/۲۰۰۸ م
۲۰	روش‌شناسی ملاصدرا در استنباط معارف عقلی از آیات و روایات	مرکز مدیریت حوزه قم	
۲۱	مبانی کلامی حجیت کتاب	مرکز مدیریت حوزه قم	
۲۲	کاربرد عقل در استنباط گزاره‌های عقیدتی	مرکز مدیریت حوزه قم	
۲۳	ترجمه کتاب فلسفه دین	جامعه المصطفی العالمیه	پاییز ۸۶ / ۲۰۰۷ م
۲۴	مبانی (منطق) فهم قرآن	دانشکده الهیات دانشگاه آزاد	۲۵/۷/۸۶/۲۰۰۷ م
۲۵	موانع فهم قرآن	دانشکده الهیات دانشگاه آزاد	اسفند ۸۶ / ۲۰۰۸ م
۲۶	ارزیابی آراء منتقدان مسلمان به معرفت‌شناسی اسلامی	مرکز مدیریت حوزه قم	
۲۷	مبانی کاربرد عقل در فهم عقاید از منظر قرآن و حدیث	دانشکده علوم حدیث	اردیبهشت ۸۸ / ۲۰۰۹ م
۲۸	مباحث عقلی علم اصول فقه	حوزه علمیه مشهد	
۲۹	عرفان سیاسی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	
۳۰	روش‌شناسی عقلی فهم دین	مدرسه عالی شهید مطهری	
۳۱	ارزیابی آراء منتقدان مسلمان به معرفت‌شناسی اسلامی		۳۰/۲/۸۹
۳۲	بررسی انظار و آراء درباره‌ی کلام جدید		۱/۲/۸۹
۳۳	مبانی و قواعد گفت و گوی تمدنی		۳۰/۱۱/۹۰

یازده) حضور در همایش‌ها و کنفرانس‌های بین‌المللی (خارجی)

۱. اجلاس فرجام تاریخ (هم‌اندیشی مؤسسه پریو نروژ) / ارائه مقاله: فرجام قدسی متحد تاریخ / سوئیس - شیان / ۱۳-۱۱-۸۵/۶ - ۲۰۰۶ م
۲. ارکان صلح: حقیقت، عدالت، عشق و آزادی / ارائه مقاله: آزادی / رم - واتیکان / ۱۶-۹-۸۲/۶ - ۲۰۰۳ م
۳. انقلاب اسلامی، فرهنگ و توسعه / سخنرانی: علل و دلایل پیدایی و پایایی سکولاریسم / پاکستان - اسلام‌آباد / ۲۷-۱۱-۷۴/۱۱-۲۴ - ۱۹۹۶ م
۴. برنامه متنوع و سفر علمی / سخنرانی: فلسفه‌ی معرفت دینی / مبانی حکمی و نظری هنر، دموکراسی قدسی / بوسنی - سارایوو / ۲۶-۱۲-۸۲/۱۲ - ۲۰۰۴ م
۵. بزرگداشت مولانا رومی / ارائه مقاله: آیا مولانا پلورالیست دینی است؟ / یونان - آتن / ۲۵-۸-۸۶/۸ - ۲۰۰۶ م
۶. جشنواره جهانی شعر / سخنرانی و قرائت شعر / اسپانیا / اندلس - قرطبه / ۱۴-۳-۷۵/۳ - ۱۹۹۶ م
۷. دومین اجلاس کنفرانس رهبران ادیان جهانی و سنتی / ارائه مقاله: امنیت جهانی و تقارب و تعامل ادیان / قزاقستان - آستانا / ۲۳-۶-۸۵/۶ - ۲۰۰۶ م
۸. دین و سیاست / سخنرانی: مبانی و منابع سیاست در اسلام / انگلستان - بیرمنگام / ۲۶-۹-۸۱/۹ - ۲۰۰۲ م
۹. سفر علمی / سخنرانی‌های متعدد / انگلیس - شهرهای مختلف / ۲۵-۱۱-۷۶/۱۱ - ۱۹۹۸ م
۱۰. سکولاریسم / ارائه مقاله‌ی زیرساخت‌های معرفت‌شناختی این جهانی‌گری / آمریکا - دانشگاه جرج تاون / ۷۸/۸ - ۱۹۹۹ م
۱۱. ششمین کنفرانس اسلام و کلیسای ارتدکس روس / ارائه مقاله گستره‌ی کارکرد و کاربرد عقل در فهم دین / روسیه - مسکو / ۲۷ و ۲۶-۴-۸۷/۴ - ۲۰۰۸ م
۱۲. صلح و عدالت / سخنرانی: عدل و صلح و روابط بین‌الملل از منظر اسلام / سوئیس - ژنو / ۳۰-۹-۷۴/۹
۱۳. گفت‌وگوی ادیان / شورای جهانی کلیساها / ارائه‌ی مقاله: آینده مناسبات ادیان / سوئیس - ژنو / ۲۳-۹-۷۸/۹ - ۱۹۹۹ م
۱۴. گفت‌وگوی اسلام و ارتدوکس روسیه / ارائه‌ی مقاله: فرجام قدسی تاریخ / روسیه - مسکو / ۷ و ۸-۲-۸۳/۲ - ۲۰۰۴ م
۱۵. گفت‌وگوی بین ادیان / سخنرانی: عدالت و صلح / سریلانکا / ۲۹-۹-۷۷/۹ - ۱۹۹۸ م
۱۶. مبانی و مسائل نهاد خانواده / ارائه مقاله: آسیب‌شناسی فمینیسم / یونان - آتن / ۲۲-۸-۷۶/۸ - ۱۹۹۸ م
۱۷. مناسبات دین، دولت و جامعه / ارائه مقاله: هندسه مناسبات دین، دولت و جامعه در ایران معاصر / ایتالیا - تورنتو / ۱۲-۹-۷۷/۹ - ۱۹۹۸ م
۱۸. نشست اسلام و مسیحیت (کاتولیک) / سخنرانی / اتریش - وین / ۱۸-۴-۷۷/۴ - ۱۹۹۸ م
۱۹. نقش دین در جامعه / سخنرانی: عدالت، صلح از منظر اسلام / لبنان - بیروت / ۳۱-۳-۸۳/۳ - ۲۰۰۴ م
۲۰. نوگرایی دینی / ارائه مقاله: فقه و چالش‌های آن / تونس / ۲۲-۲-۸۴/۲ - ۲۰۰۵ م
۲۱. همایش اتحاد جهانی دانشجویان مسلمان / سخنرانی: اتحاد مسلمین، سرمایه‌ها و تهدیدها / سودان - خارطوم / ۱۶-۱۲-۸۴/۱۲ - ۲۰۰۶ م
۲۲. همایش اندیشمندان ایران و اتریش / ارائه مقاله: تأثیر تصویر اسلامی بر سامانه‌ی زیستی / اتریش - وین / ۲۷ و ۲۸-۶-۷۸/۶ - ۱۹۹۹ م
۲۳. همایش دین / سخنرانی: راز جاودانگی اسلام و انطباق‌پذیری آن با تطورات حیات بشر / آلمان - هامبورگ / ۱۱-۷-۸۲/۷ - ۲۰۰۳ م
۲۴. همایش روز جهانی فلسفه / مبانی و موانع همزیستی فرهنگ‌ها / روسیه - مسکو / ۲۴ تا ۲۶-۸-۸۸/۸ - ۲۰۰۹ م
۲۵. همایش فهم دین / ارائه مقاله: منطق فهم‌الدین / لبنان - بیروت / ۷-۷-۸۳/۷ - ۲۰۰۴ م

۲۶. همایش مدرسه‌گری اسلامی / نظام آموزش اسلامی / امارات - دبی / ۱۳۹۰ - ۲۰۱۲
۲۷. همایش مرکز اسلامی امام علی (ع) // سخنرانی: رسول محبت و معنویت / اتریش - وین / ۱۸۲۰/۲/۸۳ - ۲۰۰۴ م

دوازده) حضور در همایش‌های ملی و فراملی (برگزار شده در ایران)

۱. آیین بزرگداشت روز جهانی فلسفه / قم (فلسفه‌های مضاف) / ارائه مقاله: ضرورت تأسیس فلسفه‌های مضاف براساس حکمت اسلامی / قم / ۸۴/۹/۳ - ۲۰۰۵ م
۲۸. آیین نکوداشت دکتر غلامعلی افروز / سخنرانی: نظام تربیت اسلامی / تهران - فرهنگسرای ابن‌سینا / ۸۷/۹/۵ - ۲۰۰۸ م
۲۹. احیای تفکر دینی از نظر استاد مطهری و استاد سید غلامرضا سعیدی / ارائه مقاله: احیاء دین و اصلاح دین‌داری / دانشگاه بیرجند / ۷۸/۲/۲۷ - ۱۹۹۹ م
۳۰. بیست و دومین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی / ارائه مقاله: اجتهادگرایی و قرائت‌پذیرانگاری دین / سالن اجلاس سران / ۸۷/۱۲/۲۸ - ۲۰۰۹ م
۳۱. بیست و یکمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی / ارائه مقاله: اهداف گفت‌وگوی دینی و تمدنی / تهران - سالن اجلاس / ۸۷/۲/ ۱۶ - ۲۰۰۸ م
۳۲. پانزدهمین نشست سلسله همایش‌های پژوهشی فکری / سخنرانی: اجتهادگرایی و قرائت‌پذیرانگاری / قم / ۷۹/۱۱/۱۳ - ۲۰۰۲ م
۳۳. پنجمین دور نشست مرکز گفت‌وگوی ادیان با کلیساهای کاتولیک و اتیکان (اخلاق زیستی از دیدگاه اسلام و مسیحیت) / ارائه مقاله: انسان‌شناسی اسلامی / تهران / ۲۳ و ۸۴/۸/۲۴ - ۲۰۰۵ م
۳۴. پنجمین کنفرانس گفت‌وگوی دینی ایران و شورای جهانی کلیساها (W.C.C) / ارائه مقاله: امنیت جهانی و تعامل ادیان / تالار الزهرا (س) / ۸۷/۹/۲۴ - ۲۰۰۸ م
۳۵. پنجمین نشست مرکز ادیان با دانشکده سلی اوک دانشگاه بیرمنگام انگلیس (ادیان، صلح و خشونت) / ارائه مقاله: مبانی مدارا / تهران / ۸۴/۱۱/۲۶-۲۴ - ۲۰۰۶ م
۳۶. پیش‌کنگره دو بانوی مقدس / سخنرانی: رسالت زن دین‌دار در مقابله با بحران‌های معاصر / تهران / ۸۰/۵/۱۲-۱۵ - ۲۰۰۱ م
۳۷. جامعه‌ی مدنی (مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی و دانشگاه جرج تاون آمریکا) / ارائه مقاله: دموکراسی قدسی / قم / ۷۷/۶/۲۴ و ۲۳ - ۱۹۹۸ م
۳۸. دومین اجلاس منطقه‌ای ادیان الهی (احترام به مقدسات دینی و انبیاء الهی) / سخنرانی: آزادی بیان و مسئله اهانت به مقدسات دینی / تهران / ۸۴/۱۲/۱۳ - ۲۰۰۶ م
۳۹. دومین کنگره جهانی ملاصدرا / ارائه مقاله: فطرت به‌مثابه پنجمین دال دینی / تهران / ۸۳/۳/۳-۴ - ۲۰۰۴ م
۴۰. دومین کنگره دین‌پژوهان / سخنرانی: آسیب‌شناسی گفتمان متجدد / دانشگاه قم / ۷۹/۲/۲۹ - ۲۰۰۰ م
۴۱. دومین نشست مرکز گفت‌وگوی ادیان با شورای اسقف‌های سوئیس (حقوق ادیان) / سخنرانی: حقوق ادیان / تهران / ۸۵/۱/۳۰ - ۲۰۰۶ م
۴۲. دومین نمایشگاه مراکز علمی پژوهشی حوزه / سخنرانی: گفتمان مجدد؛ دستاوردها، آسیب‌ها و چالش‌ها / قم / ۸۱/۹/۲۸ - ۲۰۰۲ م
۴۳. دومین همایش ملی نخبگان جوان / سخنرانی: تفاوت نخبگی و فرهیختگی / تهران - سالن اجلاس سران / ۸۷/۶/۶ - ۲۰۰۸ م
۴۴. دین و صلح / سخنرانی: رابطه‌ی متقابل دین و دولت / تهران / ۲۹ و ۷۶/۹/۳۰ - ۱۹۹۷ م
۴۵. زیبایی‌شناسی در قرآن / سخنرانی: روش‌شناسی کشف مفاهیم زیبایی‌شناختی قرآن / تهران / ۸۵/۳/۳۱ - ۲۰۰۶ م
۴۶. سومین نشست با کلیسای ارتدوکس روسیه / ارائه مقاله: شرایط و قواعد گفت‌وگوی فکری فرهنگی / تهران / ۷۹/۱۱/۶ و ۵ - ۲۰۰۱ م
۴۷. سومین نشست گفت‌وگوی دینی مرکز گفت‌وگوی ادیان با مؤسسه سنت گابریل اتریش / ارائه مقاله: منزلت و موانع عدالت / تهران - هتل آزادی / ۸۱/۱۲/۷ و ۸۱/۱۲/۵ - ۲۰۰۳ م

۴۸. سومین همایش آیین بزرگداشت روز جهانی فلسفه / تهران (بایستگی‌های کنونی فلسفه) // سخنرانی: بایستگی‌های فلسفه در قلمرو پژوهش / تهران / ۸۴/۹/۱ - ۲۰۰۵ م
۴۹. سومین همایش ملی نخبگان / ابتدای تحول علوم انسانی بر تمایز موضوعی علوم انسانی دینی و سکولار / سالن اجلاس سران / ۸۸/۸/۷ - ۲۰۰۹ م
۵۰. ششمین کنفرانس گفت‌وگوی اسلام و کلیسای ارتدکس روس / ارائه مقاله گستره‌ی کارکرد و کاربرد عقل در تحقق دین / روسیه - مسکو / ۲۷ و ۲۶/۴/۸۷ - ۲۰۰۸ م
۵۱. طرح بصیرت / قرائت‌پذیری دین - انگاره فرادینی / ابعلی / ۷۹/۲/۲۱ - ۲۰۰۰ م
۵۲. علامه طباطبایی / سخنرانی: موانع نقد و نوآوری در ایران معاصر (در حوزه دین پژوهی) / قم / ۸۲/۴/۵ - ۲۰۰۳ م
۵۳. فیلسوف فرهنگ؛ نکوداشت استاد رضا داوری / سخنرانی: فلسفه‌ی فرهنگ / تهران - انجمن حکمت و فلسفه / ۸۷/۸/۲۰ - ۲۰۰۸ م
۵۴. کنفرانس بین‌المللی چهار سالانه‌ی مجمع جهانی اهل بیت / ارائه مقاله: سنت پژوهی / سالن اجلاس سران / ۸۶/۵/۲۷ - ۲۰۰۷ م
۵۵. کنفرانس بین‌المللی دین و دنیای معاصر / ارائه مقاله: دین و دنیای نو / تهران - هتل استقلال / ۷۵/۹/۳ و ۴ - ۱۹۹۶ م
۵۶. کنفرانس مشترک مرکز گفت‌وگوی ادیان ایران و دانشکده سلی‌اوک انگلیس / ارائه مقاله: سهم و نقش فکر و فرهنگ دینی در توسعه / تهران - مرکز گفت‌وگوی ادیان / ۲۴ و ۲۶/۸/۷۷ - ۱۹۹۸ م
۵۷. کنفرانس ملی توسعه‌ی علم / ارائه مقاله: موانع نواندیشی و نظریه‌پردازی دینی / دانشگاه شریف / ۲۶ و ۲۸/۸/۸۳ - ۲۰۰۴ م
۵۸. کنگره ۴۰۰۰ شهید / سخنرانی: مقام شهید و منزلت شهادت / تهران / ۸۴/۱۲/۱۱ - ۲۰۰۶ م
۵۹. کنگره بزرگداشت آیت‌الله شاه‌آبادی، به مناسبت پنجمین آیین روز جهانی فلسفه / نقش فطرت در فهم دین / تهران و قم / ۲۳ و ۲۴/۸/۸۶ - ۲۰۰۷ م
۶۰. کنگره بزرگداشت آیت‌الله محمدهادی معرفت / سخنرانی: بایستگی‌ها و چالش‌های کنونی حوزه / قم - پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی / ۲۶ و ۱۰/۸۷ - ۲۰۰۹ م
۶۱. کنگره بزرگداشت چهل شهید / نقش شهادت و شهدا در کامیابی‌ها و امنیت ملی / علیشمار / ۸۳/۱/۲۳ - ۲۰۰۴ م
۶۲. کنگره بزرگداشت علامه سید جلال‌الدین آشتیانی، به مناسبت (چهارمین آیین) روز جهانی فلسفه / ارائه مقاله: فلسفه‌ی مضاف / قم - دارالشفاء / ۲ و ۸۵/۹ - ۲۰۰۶ م
۶۳. کنگره بزرگداشت علامه شعرانی و روز جهانی فلسفه / سخنرانی: فلسفه‌ی اصول فقه / قم - پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی / ۲۹ و ۸/۸۷ - ۲۰۰۸ م
۶۴. کنگره بین‌المللی امام علی / اصلاحات علوی؛ ماهیت، منطق و مبانی / تهران / ۲۹ و ۳/۷۹ - ۲۰۰۰ م
۶۵. کنگره بین‌المللی بررسی اهانت به مقدسات / سخنرانی: ماهیت حقوقی اهانت به مقدسات / تهران / ۱۳ و ۱۲/۸۴ - ۲۰۰۶ م
۶۶. کنگره بین‌المللی بزرگداشت علامه سید مرتضی عسگری / سخنرانی: اسلوب‌های دلالت پژوهی سنت - دانشگاه تهران، تالار فردوسی / ۱۴ و ۷/۸۷ - ۲۰۰۸ م
۶۷. کنگره جهانی دو بانوی مقدس / سخنرانی: فاطمه‌الزهرا (س)، الگوی زن معاصر / تهران / ۱۵-۱۲ و ۵/۸۱ - ۲۰۰۲ م
۶۸. کنگره شعر حوزه / سخنرانی و شعرخوانی / مشهد - دانشگاه رضوی / ۲۷ و ۸/۷۷ - ۱۹۹۸ م
۶۹. کنگره شعر حوزه / سخنرانی: هنر دینی / یزد / ۲۸ و ۲۷/۹/۷۵ - ۱۹۹۶ م
۷۰. کنگره شعر حوزه / قرائت شعر / تهران / ۲۷ و ۹/۷۶ - ۱۹۹۷ م
۷۱. کنگره عاشورا / سخنرانی: تجلی وحدت حسینی در عاشورائیان / تهران / ۱۷ و ۱۲/۸۲ - ۲۰۰۴ م
۷۲. کنگره نکوداشت علامه جعفری / سخنرانی: مقایسه نظریه‌ی حیات معقول و نظریه‌های آرمانشهر / تهران - دانشگاه تهران / ۱۰ و ۷/۷۶ - ۱۹۹۷ م

۷۳. گفت‌وگوی اندیشمندان مسلمان و زرتشتی/ سخنرانی: ایرانیان و اسلام/ تهران - مرکز گفت‌وگوی ادیان/ ۷۵/۴/۳ - ۱۹۹۶ م
۷۴. گفت‌وگوی دینی/ مقاله: اصول جهان‌نگری اسلامی/ تهران/ ۲۷-۲۶/۴/۷۹ - ۲۰۰۰ م
۷۵. مؤلفه‌های علم تمدن‌ساز/ سخنرانی: فلسفه تمدن/ مشهد - دانشگاه آزاد/ ۸۶/۳/۹ - ۲۰۰۷ م
۷۶. نخستین جشنواره مجلات و مقالات دینی برتر/ سخنرانی: نشریات دینی/ قم/ ۸۲/۱۰/۱۸ - ۲۰۰۳ م
۷۷. نخستین کنگره جهانی حکیم ملاصدرای/ ارائه مقاله: گفتمان فلسفی نوصدرایی/ تهران - سالن اجلاس سران/ ۷۹/۳/۱ - ۲۰۰۰ م
۷۸. نخستین هم‌اندیشی نهضت تولید علم/ سخنرانی: موانع توسعه‌ی علوم انسانی/ تهران/ ۸۴/۸/۱۶ - ۲۰۰۵ م
۷۹. نخستین همایش آیین بزرگداشت روز جهانی فلسفه/ سخنرانی: تهران/ ۸۲/۹/۱ - ۲۰۰۳ م
۸۰. نخستین همایش بین‌المللی نخبگان جهان اسلام/ سخنرانی: رسالت کنونی نخبگان جهان اسلام/ تهران - پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی/ ۸۶/۵/۲۸ - ۲۰۰۷ م
۸۱. نخستین همایش ملی نخبگان جوان/ سخنرانی: آسیب‌شناسی علوم انسانی/ گفت‌وگو با نخبگان جوان/ تهران - سالن اجلاس/ ۸۶/۶/۱۱ - ۲۰۰۷ م
۸۲. نمایشگاه مراکز پژوهشی قم/ سخنرانی: دین پژوهی مجدد/ قم/ ۷۹/۷/۱۸ - ۲۰۰۱ م
۸۳. هم‌اندیشی اعضای هیأت علمی پژوهشگاه (فلسفه‌های مضاف)/ سخنرانی: ماهیت، امکان و انواع فلسفه‌ی مضاف/ قم/ ۸۵/۲/۲۱ - ۲۰۰۶ م
۸۴. هم‌اندیشی اعضای هیأت علمی پژوهشگاه/ سخنرانی: بایسته‌های کنونی دین پژوهی/ قم - پژوهشگاه/ ۷۹/۲/۱۵ - ۲۰۰۰ م
۸۵. هم‌اندیشی اندیشمندان اسلام و مسیحیت/ سخنرانی: آداب گفت‌وگو در متون مقدس اسلام/ تهران/ ۸۰/۲/۸ - ۲۰۰۱ م
۸۶. هم‌اندیشی بسط نظریه‌پردازی حوزه زنان/ بایستگی‌ها و چارچوب نظریه‌پردازی در مطالعات زنان/ تهران: وزارت امور خارجه/ ۸۸/۷/۱۱ - ۲۰۰۹ م
۸۷. هم‌اندیشی دانشنامه قرآن‌شناسی/ سخنرانی: دانشنامه‌ی قرآن‌شناسی؛ ضرورت‌ها و خطورت‌ها/ قم/ ۸۲/۸/۲۹ - ۲۰۰۳ م
۸۸. هم‌اندیشی علمی مهندسی فرهنگی/ سخنرانی: مهندسی فرهنگی/ تهران - پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی/ ۸۵/۹/۱۳ - ۲۰۰۶ م
۸۹. هم‌اندیشی مؤلفان دانشنامه‌ی فرهنگ فاطمی/ سخنرانی: ویژگی‌های مقاله‌نگاری در دانشنامه فرهنگ فاطمی/ قم/ ۸۲/۱۰/۱۸ - ۲۰۰۳ م
۹۰. هم‌اندیشی محققان دانشنامه قرآن‌شناسی/ سخنرانی: شیوه ارتقاء کیفیت پژوهش‌های دینی/ قم/ ۸۲/۹/۴ - ۲۰۰۳ م
۹۱. همایش آغاز دانشنامه فرهنگ فاطمی (س)/ سخنرانی: دواعی و موانع تألیف/ تهران/ ۸۱/۱۰/۱۵ - ۲۰۰۲ م
۹۲. همایش آیین پایان دانشنامه امام علی (ع)/ سخنرانی: درباره‌ی دانشنامه/ تهران/ ۸۱/۱۲/۹ - ۲۰۰۳ م
۹۳. همایش اسلام و توسعه/ نقش دین در توسعه‌ی متوازن/ تهران - دانشگاه شهید بهشتی/ ۷۹/۳/۲-۳ - ۲۰۰۰ م
۹۴. همایش اسماء (اساتید فلسفه، کلام، عرفان و ادیان)/ ارائه مقاله: بایستگی‌های کنونی فلسفه اسلامی/ قم/ ۸۴/۲/۱ - ۲۰۰۵ م
۹۵. همایش اقتدار علمی، اقتدار ملی/ ارائه مقاله: معیار علم دینی/ تهران - مرکز بین‌المللی همایش‌ها/ ۸۷/۱۱/۱۶ - ۲۰۰۹ م
۹۶. همایش امام علی از منظر پژوهشگران جوان/ سخنرانی: شخصیت امام علی (ع)/ تهران/ ۷۹/۱۱/۱۲ - ۲۰۰۱ م
۹۷. همایش برنامه‌ی درسی ملی/ سخنرانی: نظام آموزش پژوهش محور پرورش‌مآل؛ مبانی و مؤلفه‌ها/ تهران - نظریه/ ۸۷/۵/۳۱ و ۳۰ - ۲۰۰۸ م
۹۸. همایش بین‌المللی تنوع فرهنگی همگرایی جهانی/ فلسفه‌ی فرهنگ/ کتابخانه‌ی ملی جمهوری اسلامی ایران/ ۳ مرداد ۱۳۸۹
۹۹. همایش بین‌المللی حکمت مطهر/ سخنرانی/ تهران/ ۸۳/۲/۶ - ۲۰۰۴ م
۱۰۰. همایش بین‌المللی قطب‌الدین شیرازی/ سخنرانی: متناقض‌نمایی شرعی‌انگاری حسن و قبح با نظریه‌ی تقدم عقل بر نقل/ قم - دانشگاه مفید/ ۸۵/۲/۲۱ - ۲۰۰۶ م

۱۰۱. همایش پیامبر اعظم و عرفان و معنویت‌های نوپدید/سخنرانی: نقد پروژه معنویت و دیانت/ دانشگاه تهران/ ۸۷/۲/۲۳ - ۲۰۰۸ م
۱۰۲. همایش حکومت جهانی/ سخنرانی: فلسفه فرج/ سمنان/ ۷۵/۱۰/۵ - ۱۹۹۶ م
۱۰۳. همایش حوزه و جوان/ سخنرانی: روش‌شناسی رفتار با جوان/ حوزه علمیه قم/ دانشگاه قم/ ۷۸/۳/۶ - ۱۹۹۹ م
۱۰۴. همایش حوزه و عرصه‌ی بین‌الملل/ سخنرانی: بایستگی‌ها و آسیب‌های گفت‌وگوی دینی/ قم/ ۸۲/۱۰/۴ - ۲۰۰۳ م
۱۰۵. همایش دو سالانه‌ی کتاب دین/ سخنرانی: ساحات و سطوح نوآوری در دین‌پژوهی/ تهران - حوزه هنری/ ۸۶/۲/۱۱ - ۲۰۰۷ م
۱۰۶. همایش سراسری رؤسا و مدیران حوزه‌های علمیه/ سخنرانی: ضرورت توسعه و تقویت رشته‌های تخصصی در حوزه‌های علمیه/ قم - دارالشفاء/ ۸۶/۲/۲۷ - ۲۰۰۷ م
۱۰۷. همایش صحیفه سجادیه/ سخنرانی: هویت و حجیت علمی ادعیه‌ی مأثوره/ دانشگاه شیراز/ ۸۲/۱۲/۱۷ - ۲۰۰۴ م
۱۰۸. همایش علمی بین‌المللی حقوق خانواده/ سخنرانی: فلسفه‌ی خانواده/ تهران، تالار کاخ کشاورزی/ ۸۷/۱۱/۱۹ - ۲۰۰۹ م
۱۰۹. همایش فضلا و طلاب تهران/ سخنرانی: نقد قرائت‌پذیری/ تهران: حوزه‌ی علمیه‌ی امام رضا(ع)/ ۷۹/۳/۳۰ - ۲۰۰۰ م
۱۱۰. همایش مسئولان سازمان تبلیغات اسلامی/ چالش‌های فکری جاری (نقد حال)/ مشهد/ ۷۸/۶/۱۲ - ۱۹۹۹ م
۱۱۱. همایش معرفت‌شناسی دینی/ فلسفه‌ی معرفت دینی/ تهران: دانشکده‌ی ادبیات دانشگاه تهران/ ۸۹/۱/۳۱
۱۱۲. همایش ملی مهندسی فرهنگی/ سخنرانی: نسبت و مناسبات فلسفه‌ی فرهنگ و علم فرهنگ/ تهران - سالن همایش‌های صدا و سیما/ ۲۱-۸۵/۱۰/۲۰ - ۲۰۰۶ م
۱۱۳. همایش ملی نواندیشی دینی/ چیستی نواندیشی دینی/ دانشگاه شهید بهشتی/ ۸۷/۹/۲۴ - ۲۰۰۸ م
۱۱۴. همایش نقد آراء و اندیشه‌های دکتر سید حسین نصر/ سخنرانی: سیطره مجاز در ساحت هویت تاریخی/ تهران - دانشگاه تهران/ ۸۷/۲/۱۵ - ۲۰۰۸ م
۱۱۵. همایش نکوداشت آقای محمدرضا سرشار (رهگذر)/ سخنرانی: رابطه ادبیات و علوم انسانی/ تهران - صدا و سیما/ ۸۵/۴/۱۳ - ۲۰۰۶ م
۱۱۶. همایش نهاد کتابخانه‌های عمومی (هفته کتاب)/ رسالت کتابخانه‌ها در اطلاع‌رسانی متعهدانه/ سالن اجلاس سران/ ۸۸/۸/۲۹ - ۲۰۰۹ م

دفتر رئیس پژوهشگاه

